

Criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen

Dit document bevat de door u geselecteerde criteria uit de MVI-criteriatool (www.mvicriteria.nl), onderverdeeld naar productgroep en type criterium (selectiecriteria, eisen, gunningscriteria, suggesties en contractbepalingen). Deze kunt u overnemen in uw aanbestedingsdocumenten. Let op! Neem de criteria niet letterlijk over. Lees ze door en pas aan waar nodig. Sommige criteria moeten nog nader gespecificeerd worden op de plekken met een [X], bijvoorbeeld de puntentoekenning van gunningscriteria. Ook heeft u mogelijk suggesties toegevoegd. Suggesties zijn nog geen volwaardige criteria. Het document begint met een tabel met het unieke nummer van elk criterium, welke te gebruiken zijn voor uw eigen referentie en ingevuld kunnen worden in de invulvelden van uw aanbestedingssysteem. Het invullen van dit nummer in het aanbestedingssysteem draagt bij aan analyse van het gebruik van deze criteria.

Minimumeisen

In de MVI-criteriatool zijn veel MVI-criteria als minimeis opgenomen. Een minimeis kan in een aanbesteding worden toegepast als technische specificatie (conform artikel 2:75 e.v. Aanbestedingswet) of – als de minimeis betrekking heeft op voorwaarden waaronder de overheidsopdracht wordt uitgevoerd – als bijzondere voorwaarde (conform artikel 2:80 Aanbestedingswet). Voor een nadere toelichting over technische specificaties [zie Verwijzing naar technische specificaties | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#) en bijzondere voorwaarden zie [Specificeren | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#).

Deze tabel toont het unieke nummer van elk criterium in dit document, welke te gebruiken zijn voor uw eigen referentie en ingevuld kunnen worden in de invulvelden van uw aanbestedingssysteem. Het invullen van dit nummer in het aanbestedingssysteem draagt bij aan analyse van het gebruik van deze criteria.

Geschiktheidseisen en selectiecriteria

Reiniging bedrijfskleding

Code	Criterium	Onderwerp	Ambitieniveau
020.014	Milieumanagementsysteem is verplicht - Reiniging	Milieumanagementsysteem 1	

Eisen, gunningscriteria en suggesties

Reiniging bedrijfskleding

Code	Criterium	Onderwerp	Ambitieniveau
020.001	6e generatie PER-reinigingsapparatuur verplicht	Chemisch reinigen	1
020.003	Wasmiddelen met type I milieukeurmerk verplicht	Reinigen zonder speciale behandeling	1
020.015	Doorvoering van innovatievoorstellen gedurende de looptijd van het contract	Innovatievoorstel	1
020.007	Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal	Verpakkingen	1
020.008	Verplichte toelichting op verpakkingskeuze volgens Essentiële Eisen	Verpakkingen	1
020.013	Voertuigen voor vervoer goederen en dienstverleners voldoen ten minste aan emissieklasse 6	Vervoer	1

1. Geschiktheidseisen en selectiecriteria

1.1. Milieumanagementsysteem

1.1.1. Reiniging bedrijfskleding / Milieumanagementsysteem is verplicht - Reiniging

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Geschiktheidseis
- **Criterium code:** 020.014
- **Onderwerp:** Milieumanagementsysteem

De inschrijver beschikt voor dat deel/die delen van de organisatie dat/die betrokken is/zijn bij de uitvoering van de aanbestede opdracht over een managementsysteem waarin ten minste de volgende onderwerpen zijn geregeld:

- milieubeleidsuitgangspunten van de organisatie;
- concrete maatregelen die de inschrijver heeft getroffen of gaat treffen om de milieubelasting van de bedrijfsprocessen die verband houden met de uitvoering van de opdracht te verminderen of te voorkomen, in elk geval ten aanzien van [x];
- hoe bovenstaande milieuaspecten van de organisatie worden gemonitord en gehierarchiseerd als basis voor continue verbetering met specifieke aandacht voor de in deze criteria opgenomen milieuaspecten;
- hoe aandacht wordt besteed aan de bewustwording en de competentie van medewerker(s) en toeleverancier(s) ten aanzien van het omgaan met de voor deze opdracht relevante milieuaspecten;
- dat naleving van de op de verlangde prestatie(s) geldende milieuwetgeving is geborgd.

Toelichting voor de inkopende organisatie

De inkopende organisatie dient de [x] nader te specificeren. Voorbeelden van maatregelen die de inschrijver kan treffen om de milieubelasting te verminderen of te voorkomen zijn maatregelen, aan de opdracht gerelateerd, voor: de in te zetten reinigingsmiddelen, het bijhouden van de voorraad van reinigingsmiddelen, het gebruik van water, afval dat ontstaat en transport.

Door middel van een intern milieumanagementsysteem laat een bedrijf zien dat milieuzorg structureel deel uitmaakt van de dagelijkse bedrijfsvoering.

Een milieuzorgsysteem zoals ISO 14001 of EMAS toont aan dat een bedrijf of organisatie een systematisch milieumanagementsysteem hanteert voor het behandelen van relevante milieukwesties tijdens dagelijkse activiteiten. Let er daarbij wel op dat het certificaat de in de eis gestelde onderwerpen betreft (milieubeleidsuitgangspunten, concrete maatregelen, monitoring, bewustwording personeel, borging van naleving milieuwetten). Op de [website van SCCM](#) is een database te vinden waarin alle ISO 14001-certificaten zijn opgenomen van in Nederland door de RvA geaccrediteerde certificatie-instellingen. Wanneer een certificaat er onverhoopt niet op mocht

staan kan contact worden gezocht met de betreffende certificatie-instelling. Op [de website van SCCM](#) zijn de contactgegevens te vinden. Op [de site van SCCM bij 'files'](#) is een informatieblad te vinden over milieumanagementsystemen bij kleine organisaties.

Ten aanzien van bewustwording en competentie toeleveranciers: wanneer men een meer integrale aanpak (ketenbenadering) van duurzaamheid nastreeft is deelname door toeleveranciers aan het Charter for Sustainable Cleaning relevant.

Mogelijke bewijsmiddelen

- ISO 14001-certificaat, EMAS-certificaat, of een gelijkwaardig certificaat.
- Verklaring dat de milieuzorg een structureel onderdeel uitmaakt van de dagelijkse bedrijfsvoering, van een onafhankelijke auditor, accountant of (geaccrediteerde) certificatie-instelling met aantoonbare kennis van zaken.
- Of gelijkwaardig.

2. Eisen, gunningscriteria en suggesties

2.1. Chemisch reinigen

2.1.1. Reiniging bedrijfskleding / 6e generatie PER-reinigingsapparatuur verplicht

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 020.001
- **Onderwerp:** Chemisch reinigen

Maak bij chemisch reinigen met het oplosmiddel Perchloorethyleen (PER) gebruik van '6e generatie' PER-reinigingsapparatuur. Onder '6e generatie' PER-reinigingsapparatuur wordt verstaan: reinigingsapparatuur ten behoeve van kledingreiniging met het oplosmiddel Perchloorethyleen, dat in elk geval over de volgende eigenschappen beschikt:

- het apparaat beschikt over een laagniveausensor, waardoor niet meer PER wordt opgepompt dan nodig is voor het betreffende ladingsgewicht;
- het apparaat beschikt over een anti-pluis-coating (kataphorese), die voorkomt dat stof achterblijft aan de binnenkant van de waterafscheider;
- het apparaat beschikt over een luchtreiniger die zodanig is ingericht dat de restwarmte wordt gebruikt om de koolfilter te regenereren;
- het apparaat beschikt over een volledig emissievrij uitruimsysteem dat zodanig is ingericht dat de vrijkomende damp uit het destillatieresidu wordt teruggevoerd in het destilleer;
- het apparaat beschikt over een stoominjector die er voor zorgt dat de hoeveelheid PER in het destillatieresidu wordt geminimaliseerd.

2.2. Reinigen zonder speciale behandeling

2.2.1. Reiniging bedrijfskleding / Wasmiddelen met type I milieukeurmerk verplicht

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 020.003
- **Onderwerp:** Reinigen zonder speciale behandeling

Maak voor het reinigen zonder speciale behandeling, gebruik van milieuvriendelijke wasmiddelen die voorzien zijn van een (geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk of van wasmiddelen die aantoonbaar voldoen aan de eisen van dit milieukeurmerk.

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerk is te vinden op [de website van PIANOo](#). Producten met het EU-Ecolabel, Blue Angel en Nordic Swan label voldoen in elk geval aan deze eis.
- Technisch dossier van de fabrikant.
- Keuringsrapport van een onafhankelijke instantie.
- Of gelijkwaardig.

2.3. Innovatievoorstel

2.3.1. Reiniging bedrijfskleding / Doorvoering van innovatievoorstellen gedurende de looptijd van het contract

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 020.015
- **Onderwerp:** Innovatievoorstel

De opdrachtnemer komt binnen drie maanden na opdrachtverlening met innovatievoorstellen. Uit deze innovatievoorstellen blijkt hoe in het kader van de uitvoering van de opdracht verbetering wordt gerealiseerd op de in het contract beschreven indicatoren (KPI's) [x] en deze voorstellen dienen in lijn te zijn met de doelstellingen van de Rijksoverheid vastgelegd in het [beleidsprogramma circulair textiel](#).

Na wederzijdse goedkeuring tussen de opdrachtgever en opdrachtnemer over de prijs, kwaliteit en voorwaarden binnen de opdracht kunnen deze innovaties gedurende de looptijd van het contract worden doorgevoerd.

Toelichting voor de inkopende organisatie

De inkopende organisatie dient de [x] nader te specificeren. Voor andere organisaties dan de Rijksoverheid geldt dat zij in plaats van het beleidsprogramma circulair textiel ook kunnen verwijzen naar hun eigen doelstellingen.

Neem deze eis ook op als contractbepaling.

2.4. Verpakkingen

2.4.1. Reiniging bedrijfskleding / Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 020.007
- **Onderwerp:** Verpakkingen

Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 80% uit post-consumer gerecycled karton te bestaan. Wanneer niet-biobased kunststof folie of -vellen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan.

Bij dit criterium gaat het om materiaal dat afkomstig is van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (post-consumer fase).

Als er om bepaalde redenen niet kan worden voldaan aan deze eis, moet de inschrijver dit onderbouwd toelichten.

Definities, conform [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) §1. Begripsbepalingen, Artikel 1:

1. **verpakkingen:** alle producten, vervaardigd van materiaal van welke aard ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument, wegwerpartikelen die voor dit doel worden gebruikt daaronder begrepen, waarbij verpakkingen uitsluitend omvatten verkoop- of primaire verpakkingen, verzamel- of secundaire verpakkingen en verzend- of tertiaire verpakkingen, en
 1. waarbij producten als verpakking worden beschouwd indien zij aan het vorenstaande voldoen, ongeacht andere functies die de verpakking ook kan vervullen, tenzij het product integraal deel uitmaakt van een ander product en het nodig is om dat product tijdens zijn levensduur te bevatten, te ondersteunen of te bewaren en alle elementen bedoeld zijn om samen gebruikt, verbruikt of verwijderd te worden;
 2. waarbij producten die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld alsmede wegwerpartikelen die in gevulde toestand worden verkocht of die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld, slechts als verpakking worden beschouwd indien zij een verpakkingsfunctie hebben, en

3. waarbij de componenten van een verpakking en de bijbehorende in de verpakking verwerkte elementen worden beschouwd als deel van de verpakking waarin ze verwerkt zijn en waarbij de bijbehorende elementen die aan een verpakt product hangen of bevestigd zijn en die een verpakkingsfunctie hebben, als verpakking worden beschouwd, tenzij zij integraal deel uitmaken van dit product en alle elementen bedoeld zijn om samen verbruikt of verwijderd te worden.
2. **verkoop- of primaire verpakking:** verpakking die zo is ontworpen dat zij voor de eindgebruiker of consument op het verkooppunt een verkoopheenheid vormt.
3. **verzamel- of secundaire verpakking:** verpakking die zo is ontworpen dat zij op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, ongeacht of deze als dusdanig aan de eindgebruiker of consument wordt verkocht, dan wel alleen dient om de rekken op het verkooppunt bij te vullen en die van het product kan worden verwijderd zonder dat dit de kenmerken ervan beïnvloedt.
4. **verzend- of tertiaire verpakking:** verpakking die zo is ontworpen dat het verladen en het vervoer van een aantal verkoopheenheden of verzamelverpakkingen wordt vergemakkelijkt om fysieke schade door verlading of transport te voorkomen, weg-, spoor-, scheeps- of vliegcontainers daaronder niet begrepen.

Definitie gerecycled of secundair materiaal:

Materiaal dat verkregen is via opwerking van afvalmateriaal. Dit kan een afvalstroom in een productieproces zijn (Pre-consumer fase) of afkomstig van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (Post-consumer fase).

- Pre-consumer materiaal (of: postindustriële restmateriaal) is restmateriaal dat geen afval wordt in een productieproces. Uitgesloten is hergebruik zoals nabewerking en schroot, dat gegenereerd wordt in een proces en kan worden teruggewonnen binnen hetzelfde proces. Het gaat om materiaal gegenereerd door de industrie en niet is gebruikt door de consument;
- Post-consumer materiaal is restmateriaal dat door eindgebruikers van producten wordt geproduceerd bij afdanking van deze producten, als de eindgebruiker het product niet langer voor het beoogde doel kan gebruiken. Eindgebruikers zijn onder andere huishoudens, commerciële partijen en industriële partijen. Afdanking omvat het retourneren van materiaal uit de distributieketen.
Het gaat om materiaal afkomstig uit eerder gebruik of uit reststromen en dat primaire materialen vervangt. Het materiaal kan afkomstig zijn van zowel soortgelijke als andersoortige producten dan het doelproduct. Kenmerkend voor recycling is dat het materiaal gescheiden wordt tot een zo zuiver mogelijke grondstof en aan het begin van een productieproces wordt heringevoerd. Op voorhand van het recyclingproces is doorgaans niet bekend in welk eindproduct het materiaal terecht komt. Er is een bewerking nodig om de materialen opnieuw in te kunnen zetten in de oorspronkelijke of andere toepassing.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Benodigde stapelsterkte, of gekoeld transport zijn twee voorbeelden van een onderbouwing die aangeeft dat bij kartonnen dozen een lager percentage gerecycled materiaal realiseerbaar is, om de nodige sterkte van de doos te waarborgen.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties van de verpakkingen of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

2.4.2. Reiniging bedrijfskleding / Verplichte toelichting op verpakkingskeuze volgens Essentiële Eisen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 020.008
- **Onderwerp:** Verpakkingen

De inschrijver dient een toelichting te geven op de verpakkingskeuze, waarbij hij aansluit bij de [Essentiële Eisen](#) die uit de Europese Richtlijn Verpakkingen en het Besluit beheer verpakkingen voortkomen. In de toelichting wordt ingegaan op:

1. de onderbouwing voor de verpakkingskeuze;
2. de wijze waarop u toetst of uw keuze voor verpakkingen de meest optimale is vanuit milieu oogpunt, bijvoorbeeld met behulp van de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 of een eigen beoordelingskader;
3. welke maatregelen zijn uitgevoerd en nog zullen worden genomen, om het volume en gewicht van de verpakking zo klein mogelijk te laten zijn en daarbij wel aan de functionele eisen op gebied van veiligheid, hygiëne en aanvaardbaarheid voor het verpakte product te blijven voldoen.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Het doel van deze eis is dat de inkopende organisatie inzicht krijgt in de onderbouwing van de leverancier voor de verpakkingskeuze en de rol die de verpakkingsleverancier speelt bij het verduurzamen van de verpakking. De eis stimuleert de keuze voor een verpakking die het meest optimaal is voor het milieu, door de bewuste keuze en communicatie hierover.

Meer informatie over de [Essentiële Eisen](#) en [Afvalfonds Verpakkingen](#).

Mogelijke bewijsmiddelen

- Bewijsstuk waaruit blijkt dat de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 zijn toegepast door inschrijver en/of zijn toeleverancier. Daarmee sluit de keuze voor verpakkingen in elk geval aan bij de Essentiële Eisen.
- Document waaruit blijkt dat een passend ander/eigen beoordelingskader is toegepast.
- Of gelijkwaardig.

2.5. Vervoer

2.5.1. Reiniging bedrijfskleding / Voertuigen voor vervoer goederen en dienstverleners voldoen ten minste aan emissieklasse 6

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 020.013
- **Onderwerp:** Vervoer

Voor het vervoer van de goederen naar de locatie van de inkopende organisatie dient binnen de landsgrenzen gebruik te worden gemaakt van voertuigen die ten minste aan emissieklasse 6 voldoen.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Emissiewaarden per type voertuig (gewichtsklasse en brandstof) van de genoemde emissieklasse zijn o.a. te vinden op [de website van de EU ten aanzien van 'Air emissions from road vehicles'](#) en in het [Staatsblad 398 Besluit van 29 oktober 2019 tot wijziging van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Kentekenreglement in verband met de harmonisatie van milieuzones](#).

Uit de typegoedkeuringspapieren is onder andere de emissieklasse per type voertuig af te leiden. Via de RDW website kan door het kenteken in te voeren van het ingezette voertuig onder andere ook de emissieklasse worden achterhaald.

Alle nieuwe voertuigen dienen in de EU te voldoen aan emissieklasse 6. De ingangsdatum was verschillend voor verschillende gewichtsklassen:

- Nieuwe voertuigen van meer dan 2585 kg: sinds september 2012
- Nieuwe voertuigen tot 1280 kg: sinds september 2014
- Nieuwe voertuigen van 1280 kg tot 2585 kg: sinds september 2015

Mogelijke bewijsmiddelen

- afschrift van de typegoedkeuringspapieren van de voor de uitvoering van de opdracht in te zetten voertuigen;
- of gelijkwaardig.